

MANIFEST 2015

12 FRONTS EN LA LLUITA CONTRA LES DESIGUALTATS

Un de cada cinc habitants del planeta viu en situació de pobresa, la mateixa proporció que a casa nostra. Davant aquesta realitat inadmissible, **els nous Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides, agenda de treball internacional** fins el 2030, insten tots els països a complir amb determinades metes. El primer objectiu és **posar fi a la pobresa arreu del món** i el desè defensa l'adopció de noves **polítiques fiscals, salarials i de protecció social** per aconseguir progressivament una major igualtat.

Davant la **necessitat d'un canvi de model econòmic i social orientat a la justícia global**, Pobreza Zero reivindica la responsabilitat dels poders públics de desplegar **polítiques predistributives i redistributives** per reduir les desigualtats i eradicar la pobresa. Per aconseguir-ho reclama a les institucions que s'apunten a l'agenda les proposades en **12 fronts per fer de Catalunya un país més just**, on totes les persones tinguem les mateixes oportunitats per a una vida digna i plena, i que alhora **contribueixi a fer-ho possible també arreu del món**.

1. Construir un mercat de treball just i una economia centrada en les persones

Segons la OIT, "el treball remunerat dignament ha de constituir la base de les estratègies encaminades a reduir la desigualtat". **Les diferències entre els salaris més alts i els més baixos han crescut** a escala mundial, però a Espanya les desigualtats s'han eixamplat més que en qualsevol altre Estat desenvolupat i la **bretxa de gènere** continua creixent. A Catalunya, **el 15% dels treballadors són pobres** i els salaris estan per sota de la mitjana europea. Per superar aquest atzucac cal **generar ocupació de qualitat amb nou marc laboral** orientat a repartir el treball i promoure l'equitat i la inclusió social, amb contractes que garanteixin **l'estabilitat i la dignitat, un salari mínim més alt** i una inspecció efectiva que eviti abusos. L'avenç cap a un nou model productiu i econòmic basat en **l'ètica i la justícia social** ha d'incloure polítiques de suport a l'economia solidària i un paper directe del Govern com a generador de canvis a través de **clàusules socials de contractació i compra pública**.

2. Educar sense deixar ningú enrere

Totes les persones tenim dret a l'educació, però **la desigualtat econòmica i social condiciona l'èxit educatiu dels infants i joves**. Procedir d'entorns empobrits suposa accedir més tard a l'oferta educativa, tenir pitjors resultats i abandonar abans el sistema. El percentatge de joves catalans que **deixen prematurament els estudis o que ni estudien ni treballen és dels més alts d'Europa**. No corregir les desigualtats suposa una vulneració de drets i un atac a la cohesió social. Per redreçar-ho cal garantir una **educació equitativa i de qualitat** que asseguri la igualtat d'oportunitats, apostant per l'educació 0-3 anys i dotant-nos d'una **escola pública diversa, no segregada, inclusiva i gratuïta**. Calen també més i millors polítiques d'acompanyament i orientació a infants, joves i les seves famílies i, sobretot, **garantir als més vulnerables el dret a l'educació més enllà de l'escola**.

3. Aplicar una fiscalitat justa

La política fiscal defineix el model de societat que volem construir i és un pilar fonamental per a l'equitat. Per combatre les desigualtats cal revisar les polítiques de recaptació i despesa i adoptar **un sistema fiscal just en què paguin més aquells que més tenen**. Tenim marge de maniobra: la pressió fiscal a l'Estat espanyol està set punts per sota de la mitjana de la UE: un 37,8% del PIB davant el 45,2% europeu. Per una **redistribució més justa i equitativa** dels recursos cal **augmentar la capacitat recaptatòria** de la Generalitat amb la reforma de l'impost sobre successions i donacions, desenvolupar una hisenda pròpia que garanteixi els principis de proporcionalitat i responsabilitat, protegir l'esforç fiscal dels que menys tenen, blindar les cotitzacions a la Seguretat Social, **potenciar la lluita contra el frau** i obrir la fiscalitat a la participació en base al principi de transparència.

4. Desenvolupar un sistema de prestacions que garanteixi uns mínims a tothom

El gran nombre de persones excloses del sistema de protecció social evidencia les limitacions d'un model complex, incoherent i fragmentat. A Catalunya 519.800 desocupats no cobren subsidi ni prestació i **257.700 persones viuen en llars sense cap ingrés**. La quantia de les prestacions no arriba al salari mínim interprofessional i la cobertura és insuficient. Per complir l'article 24.3 de l'Estatut cal **garantir uns ingressos mínims a tothom** en la línia que planteja la ILP per una Renda Garantida de Ciutadania com a dret subjectiu, que més enllà de permetre una vida digna instauri **el valor de l'autonomia personal com a objectiu central de les polítiques socials**.

5. Assegurar un habitatge digne per a tothom

A Catalunya s'han iniciat més de **110.000 execucions hipotecàries** des del 2008 i més de dues terceres parts dels **50 desnonaments diaris** tenen com a causa l'impagament del lloguer. Més de 320.000 famílies pateixen **pobresa energètica** i més d'11.500 persones no tenen llar. El foment de l'habitatge en propietat ha provocat sobreendeutament i la nefasta regulació del sistema bancari agreuja la situació de les famílies amb dificultats. Per fer-hi front cal **desenvolupar el reglament de la llei de mesures urgents** per afrontar l'emergència habitacional i la pobresa energètica; **ampliar el parc públic de lloguer social**; fomentar usos alternatius de tinença; i **incrementar el parc de centres d'acollida i menjadors** per a persones sense sostre.

6. Garantir els serveis socio-sanitaris com a dret

Tots els espanyols i els estrangers en territori nacional tenen dret a la salut i a l'assistència social, però **els copaga-ments posen en perill l'equitat** del sistema i són discriminatoris. L'envelliment de la població i els canvis en les estructures familiars requereixen **un nou model d'atenció socio-sanitària** que superi la forta asimetria actual entre els drets i deures de les usuàries del sistema sanitari i les dels serveis socials. Ambdós han de ser **públics i universals**, basats en la solidaritat i el principi redistributiu, i finançats majoritàriament a través dels impostos amb un **percentatge del PIB equivalent a la mitjana de la UE-15**. L'atenció ha d'estar **centrada en la persona** i promoure la seva autonomia mitjançant la incorporació sistemàtica de la **prevenció del risc sanitari i social**.

7. Eradicar les polítiques migratòries racistes

Les lleis i polítiques actuals defineixen un **apartheid jurídic** que sotmet la població d'origen immigrant a una **ciutadania de segon nivell** i la crisi de refugiats posa de manifest el concepte d'Europa-fortalesa, a més d'assenyalar que **les grans migracions tenen, en origen, una causa d'injustícia** sovint alimentada per interessos econòmics i/o polítics. Reclamem un **pacte europeu que garanteixi la igualtat de drets i oportunitats** i aposti per la pedagogia en tots els àmbits. A l'Estat espanyol cal **derogar la Llei d'Estrangeria** i les subsegüents normatives que violen drets fonamentals, suspendre les ordres d'expulsió i **tancar els CIEs**.

8. Fomentar un comerç equitatiu i sostenible entre els països

Els actuals intercanvis comercials provoquen **greus danys sobre els drets econòmics, socials i culturals** de les poblacions més vulnerables degut a un model comercial que destrueix mitjans de subsistència i sabers ancestrals. Davant **els límits ambientals i la petjada ecològica** del model de consum, reclamem un **comerç equitatiu** entre els països, respectuós amb la **sostenibilitat del planeta** i basat en el respecte dels drets humans. Per fer-lo efectiu cal **aturar els Tractats de Lliure Comerç** que pretenen liberalitzar béns i serveis i afavorir les inversions de capital atorgant més poder a les transnacionals en detriment dels poders públics; **prioritzar el benestar** de les persones i el medi ambient per sobre dels beneficis econòmics; i promoure la **sobirania alimentària**.

9. Exigir el control de les transaccions financeres

L'economia especulativa ha **guanyat pes en detriment de la productiva**, que és la que crea ocupació i cobreix les necessitats bàsiques, degut a la liberalització dels mercats de capitals i els paradisos fiscals, entre altres. Per revertir aquesta deriva cal **regular els mercats de capitals**; implantar un **impost sobre les transaccions financeres** per impulsar el desenvolupament dels països empobrits i combatre el canvi climàtic; afavorir la transparència financera; i **acabar amb l'evasió, el frau fiscal i el blanqueig de capitals**. A Catalunya reclamem una llei que impedeixi la contractació pública d'empreses radicades o que operin en paradisos fiscals.

10. Auditar el deute públic per dilucidar la seva legitimitat

El Consell de Drets Humans de les Nacions Unides afirma que **"la liquidació de deute amb fons oportunistes en condicions abusives té un efecte negatiu directe** en la capacitat dels governs per a complir les seves obligacions en matèria de drets humans". En un context en què el deute extern podria ser considerat un mecanisme de dominació i empobriment que perpetua unes relacions injustes i desiguals, demanem **auditories dels deutes públics per dirimir la seva legitimitat**; la reclamació de responsabilitats polítiques i judicials als qui hagin contret deutes que han acabat vulnerant els drets de la ciutadania; i **pautes per a l'endeutament futur**.

11. Supervisar les inversions realitzades per empreses transnacionals

La limitació de la responsabilitat dels governs a l'interior de les seves fronteres comporta un **buit en la protecció real dels drets humans a nivell internacional** que les empreses transnacionals aprofiten sovint al no veure's obligades a respectar-los allà on inverteixen, però els Estats poden convertir els principis rectoris de Nacions Unides en obligatoris i acompanyar-los de **mecanismes de supervisió**. Proposem crear un observatori públic que emeti informes independents sobre els **impactes de la inversió catalana a l'exterior** i demanem **incorporar aquests principis a la promoció de la internacionalització** de l'economia catalana com a norma d'obligat compliment.

12. Implementar una política pública de cooperació internacional coherent i justa

El compromís dels països enriquits de **destinar el 0,7% del PIB al desenvolupament** dels més empobrits no s'ha arribat a complir mai i, en la pràctica, els empobrits acaben convertint-se en creditors nets dels enriquits pel retorn dels deutes i la repatriació de beneficis de les inversions estrangeres directes. Malgrat haver quedat desfasat, assolir el 0,7 mostraria una mínima voluntat política que ha d'anar acompanyada de polítiques transversals coherents per fomentar el **desenvolupament sostenible, la igualtat de gènere i la construcció de pau**.

EN DEFINITIVA, POBRESA ZERO RECLAMA actuar sobre les **causes estructurals de les desigualtats** potenciant els poders públics com a actor principal de la **cohesió social** i de l'economia a través de la regulació perquè els mercats treballin també per al **benestar comú**, amb l'objectiu d'oferir un marc real d'**igualtat d'oportunitats**, afavorir la **redistribució de la riquesa** i garantir **una vida digna** per a tothom.

Girona, 17 d'Octubre | Dia Internacional per a l'Eradicació de la Pobresa

